

Samenvatting maatschappelijke effectenanalyse

De Stichting Crisiskaart Nederland, het Schakelteam Personen met Verward Gedrag en MIND hebben nut en noodzaak van de Crisiskaart in beeld gebracht in een maatschappelijke effectenanalyse. De analyse is tot stand gekomen met een breed samengestelde expertgroep van o.a. zorgprofessionals, politie, gemeenten, Crisiskaartconsulenten en ervaringsdeskundigen. Daarnaast is gebruik gemaakt van diverse eerder uitgevoerde kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeken. De analyse komt tot onderstaande positieve verwachtingen bij toenemend gebruik van de Crisiskaart.

Preventie

Tijdens het ontwikkelen van de kaart en het achterliggende crisisplan wordt meermaals, onder begeleiding van een consulent, gesproken over de kenmerken van een (dreigende) crisis. Daardoor wordt de kaarthouder in kwestie zich daar meer van bewust en ziet een crisis eerder aankomen. Dat geldt ook voor naasten en betrokken hulpverleners. Door signalen vroegtijdig te onderkennen en hierop acties te ondernemen kan soms voorkomen worden dat het tot een crisis komt.

Zekerheid en veiligheid

Mensen die bang zijn in een crisissituatie te komen, hebben vaak gevoelens van onzekerheid en onveiligheid. Bezit van een Crisiskaart kan die gevoelens reduceren. Draggers ervaren meer rust in de wetenschap dat omstanders in een geval van crisis via de kaart weten hoe er op dat moment het best kan worden gehandeld.

Autonomie

Hoewel de inhoud van de kaart en het crisisplan worden vastgesteld onder begeleiding van een consulent, is het aan de kaarthouder zélf om te bepalen wat er wel en niet op komt te staan. De rol van de consulent is ondersteunend. Deze aanpak draagt bij aan het gevoel van autonomie en zelfregie.

Voorkomen of de-escaleren

Onderzoek toont voornamelijk niet onomstotelijk aan of de Crisiskaart een crisis altijd kan voorkomen. Gebruik van de kaart heeft wel een aanzienlijke invloed op het verloop van de crisis. Tijdens een crisis kampen omstanders en hulpverleners vaak met handelingsverlegenheid; zij weten niet goed wat zij met de situatie aan moeten. De Crisiskaart geeft omstanders en hulpverleners een passend handelingsperspectief.

Zorg en maatschappij

In hoeverre leidt het gebruik van de Crisiskaart tot merkbare veranderingen in de zorg en voor de maatschappij? Daarover zijn nog weinig gegevens beschikbaar. Wel is het mogelijk een verwachting te formuleren op basis van opgedane ervaring en gesprekken met betrokken partijen.

De Crisiskaart draagt naar verwachting bij aan een verschuiving van relatief zware, intensieve en/of langdurige naar lichtere, minder intensieve en/of kortere zorg of ondersteuning. Het eerder kunnen signaleren van een dreigende crisis (door zowel cliënt, naasten als omstanders) en het voorkomen van verergering ervan kunnen er toe bijdragen dat lichtere zorg of ondersteuning soms volstaat. Als een crisis sneller voorbij is, leidt dit tot

sneller herstel. Dat verbetert de kwaliteit van leven en zorgt voor reductie van de zorgkosten na een crisis.

Minder opnames

Uit kwantitatief onderzoek uit 2015 blijkt dat de inzet van de Crisiskaart leidt tot een afname van het aantal gedwongen opnames middels een rechtelijke machtiging (RM). Dat is een goede ontwikkeling, want uit eerder onderzoek blijkt dat opnames tot allerlei negatieve effecten en trauma's kunnen leiden. Ook voor naasten kan een opname erg belastend of zelfs traumatiserend zijn. Minder gedwongen opnames leidt bovendien tot aanzienlijke kostenbesparingen.

Verbeterde kwaliteit van leven

Het verbeteren van de kwaliteit van leven van kaarthouders kan wellicht als belangrijkste overkoepelende doelstelling van de Crisiskaart worden beschouwd. Tegelijkertijd verwacht de expertgroep dat de Crisiskaart ook voor het sociaal steunsysteem een positief effect op de kwaliteit van leven kan hebben, bijvoorbeeld wanneer zorgen en stress over de veiligheid en het welzijn van de crisisgevoelige persoon worden gereduceerd.

Welzijn en participatie

Het welzijn van burgers evenals hun maatschappelijke participatie zijn belangrijke aandachtspunten van gemeenten en komen op allerlei manieren terug in de lokale beleidsdoelstellingen. Beleidsadviseurs uit de gemeenten Rotterdam en Amsterdam hebben aangegeven dat de Crisiskaart een potentiële bijdrage levert aan het behalen van deze doelstellingen. Ook doen kaarthouders mogelijk minder beroep op Wmo-ondersteuning vanuit de gemeente.

De volledige maatschappelijke effecten analyse lezen? Vraag hem op bij info@crisiskaart.nl.

